

ÚTMUTATÓ SEGÍTŐK SZÁMÁRA

Tartalom

1. Bevezetés.....	3
2. Kurzus célkitűzései	3
3. A kurzus módszertana.....	4
4. Útmutató segítőknék.....	4
5. Kurzusanyagok	4
6. Kurzus programja	5
7. Kurzus részei.....	5
1. rész – Bevezetés	6
2. rész – Közútbiztonsági alapelvek.....	6
3. rész – A veszélyeztetett úthasználók biztonságát érintő problémák	8
4. rész – A veszélyeztetett úthasználók biztonságának növelésére szolgáló beavatkozások	11
5. rész – Gyalogosbiztonság.....	12
6. rész – Kerékpáros biztonság	14
7. rész – Motorkerékpáros biztonság	18
8. rész – Ellenőrzés és értékelés	24
Befejezés.....	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
8. Vonatkozó anyagok.....	25

1. Bevezetés

Ez a tréning az IMPACT (Az aktív fiatalok aktív részvételre való ösztönzése a közúti biztonságért való kiállásban - Involvement and Motivation for Participation of Active young Citizens to stand for Traffic safety) projekt részeként lett megalkotva, a ROSEE Közútbiztonság Délkelet-Európában - Road Safety in South East Europe) és a Felelős Fiatal Vezetők Program legjobb gyakorlati anyagait felhasználva.

Az IMPACT projekt célja, hogy nemzetközi szinten növelje a fiatal életnek az úton való megmentéséért megtett erőfeszítéseket azáltal, hogy az emberek egymással információt cserélnek, megosztják a bevált módszereket, a hosszútávú hatás elérése érdekében európai, ázsiai és latin-amerikai közútbiztonsági és balesetvédelmi kiválóságok listáján keresztül egy megfelelő platformot biztosít. A projekt fejlesztéseket kíván foganosítani a társadalmi felelősségvállalás területén, nagyobb figyelmet fordítva a védtelen úthasználókra (fiatalok, kerékpárosok, gyermekek, stb.), valamint az interkontinentális jellegének segítségével, egy jobb módszertant kíván kiépíteni.

Ez a tréning abból a célból jött létre, hogy fejlessze az IMPACT projektben résztvevő partnerek arra való képességét, hogy minőségi módon közelítsék meg és reagáljanak a Veszélyeztetett Úthasználókat érintő problémákra. Felvértezi az animátorokat a megfelelő készségekkel és ismeretanyaggal, melyek segítségével meg tudják valósítani az előzőleg célként kitűzött kampányokat a projekt keretein belül.

Ez a tréning a Veszélyeztetett Úthasználókra helyezi a hangsúlyt. Egy napos tréningről van szó, mely során számos lehetőség nyílik eszmecserére és aktív tanulásra. Az oktatási anyagok és a prezentáció gyakorlati feladatok és elméleti anyagokból áll azzal a céllal, hogy a résztvevők az igényeiknek, az aktuális problémáknak és kontextusnak megfelelő, teljeskörű ismereteket szerezzenek a veszélyeztetett úthasználókról.

Az Útmutatók segítőknek célja, hogy megismertesse a segítőt a kurzus céljaival, a módszertannal, a segédanyagokkal és a feladatokkal.

2. A kurzus célkitűzései

A kurzus célja, hogy a résztvevőket a veszélyeztetett úthasználókról olyan tudással és ismeretanyaggal vértesse fel, amelyet a jövőbeni munkájuk során is használhatnak. Fontos, hogy realitán lássuk mit is lehet egy 1 napos kurzus során elérni. course is not designed to provide the detailed task experience that will enable participants to be skilled practitioners. Ezen kurzus nem arra lett létrehozva, hogy teljes részletességű képzést nyújtson, amelyekkel a résztvevők majd képzett orvosokká váljanak.

A kurzus főként segít a résztvevőknek:

- Megismerni és megérteni a veszélyeztetett úthasználók (gyalogosok, kerékpárosok, motorkerékpárosok, fiatal vezetők) kapcsolatos főbb problémákat
- Megérteni miért is fontos felhívni a figyelmet a veszélyeztetett úthasználókra és a velük szemben tanúsított viselkedésen változtatni
- Megérteni miként szerezhetnek a programhoz politikai és társadalmi támogatottságot
- Megismerni a gyalogos, kerékpáros és motorkerékpáros közlekedésről szóló létező törvénykezést és megtalálni azon hiányosságokat, amikre fel kell hívni a figyelmet
- Felismerni annak fontosságát, hogy a gyalogos, kerékpáros és motoros járművekkel történő közlekedést is építsék be a közlekedéspolitikákba és programokba.

- Megismerni a veszélyeztetett úthasználók biztonságának javítására szolgáló kulcsfontosságú intézkedéseket, köztük az oktatás, tréning, média, mérnöki munka és a végrehajtás szerepét
- Felismerni azon lehetőségeket, melyek az adott körzetben nagy valószínűséggel lesznek eredményesek
- Megtanulni miből is áll egy akcióterv elkészítése
- Megérteni miért fontos a végrehajtott intézkedések hatékonyságának ellenőrzése és kiértékelése
- Olyan tudást szerezni, melynek segítségével a leghatékonyabban tudnak ellenőrzést és kiértékelést véghez vinni az adott akcióterv során.

3. A kurzus módszertana

A kurzus egy felnőttoktatási megközelítéssel kívánja elérni a tanulási célkitűzéseket.

A módszertan az alábbi részekből áll:

- Prezentáció
- Csoportos feladatok és tevékenységek
- Stratégia és akcióterv készítés
- Jelenetek esettanulmányokból
- Kiscsoportos beszélgetések és elemzések

4. Útmutató segítőknek

Ezen útmutató célja, hogy segítse a kurzus megfelelő kivitelezésében a segítőt és az alábbi segédanyagokat biztosítja számára:

- a kurzus célkitűzéseinek áttekintése
- a segédanyagok összefoglalója
- minden rész specifikus célkitűzéseinek összefoglalója
- az egyes részekhez tartozó tevékenységek összefoglalója

5. Kurzusanyagok

A kurzusanyagokat elektronikus formában kapják meg. A különböző részekhez tartozó anyagok az alábbi elnevezésű fájlokban találhatóak:

- PowerPoint prezentáció
- Handoutok – feladatok minden részhez és esettanulmányok
- Adminisztrációs dokumentumok – kurzust megelőző felmérés, kurzus utáni értékelés, javasolt program, kivitelezési összefoglaló, részvételt igazoló bizonyítvány
- Vonatkozó anyagok – a kurzusra való készülés során ezeket is átnézhetik

A segédanyagok és a formátum nem előre meghatározott. A résztvevők és a helyi környezet elvárásainak és igényeihez kell igazítani. A diák átnézése során ha következő megjegyzést találják, a segítőnek helyi információkat is biztosítani kell :

Note:

A segítő az adott környezet helyzetére vonatkozó információkat is biztosítson

A kurzus általános jellegű, a segédanyagok alapját a nemzetközi gyakorlat adja. Annak érdekében, hogy a kurzus megfeleljen az adott terület helyzetéhez, fontos, hogy a segítő helyi tapasztalatokat, és példákat biztosítsunk, mint például: fényképek, újságcikkek és terepszemle. Ebből az okból kifolyólag az ön által megkapott verzió tartalmaz néhány fényképet is.

A kurzus az alábbi anyagokat tartalmazza:

ADMINISZTRÁCIÓS ANYAGOK

- Útmutató segítőknak
- Kurzust megelőző felmérés
- Kurzus utáni értékelés
- Javasolt program
- Kivitelezési összefoglaló
- Oktatási célkitűzések
- Résztvételt igazoló bizonyítványt

POWERPOINT

HANDOUTOK

Részenként eltérő handoutok

6. A kurzus programja

A kurzus 1 napos, amely egy délelőtti és délutáni szekcióból állt. Az egyes szekciók időtartama a résztvevők érdeklődésétől és elvárásaitól függően változhat.

7. A kurzus részei

Ez a rész az egyes szekciók célkitűzéseiről és a szekciókhoz tartozó feladatokról ad összefoglalót.

1. rész – Bevezetés

Ezen rész célkitűzései a következők:

- Egymás szórakoztató és kreatív módon történő megismerése
- Bizalmas kapcsolat kiépítése a segítővel/segítőkkal
- Világos elvárások megfogalmazása mind a résztvevők, mind pedig a segítők részéről
- Az IMPACT projekt és az ehhez tartozó különböző szerepkörök bemutatása

2. rész – Közúti biztonság alapelvei

A résztvevők számára az oktatási célkitűzések a következők:

- A közúti biztonsági rendszer elemeinek megismerése
- Megérteni milyen fontossággal bír a közúti biztonsági menedzsment a veszélyeztetett úthasználók védelmében
- A Haddon Mátrix megismerése
- A közúti karambolok és sérülések főbb rizikófaktorainak megismerése
- A Cselekvések Évtizede program Közúti Biztonság 2011 – 2020 programra vonatkozó célkitűzéseinek megismerése – a Cselekvések Évtizede program főbb alkotóelemei
- A Közúti Biztonság 2011 -2020-ra vonatkozó Európai uniós irányelvek célkitűzéseinek megismerése
- A résztvevők meg tudják határozni Az Országos Közútbiztonsági Tervezet (és a közösségi közútbiztonsági tervezet, amennyiben van ilyen) elemeit

Activity 2.1 Interaktív feladat/Problémák meghatározása és azoknak a résztvevők számára történő továbbadása

Cél: A résztvevők számára lehetőséget biztosítani arra, hogy megvitassák milyen a közúti közlekedésbiztonság kezelésének helyzete az igazságszolgáltatásukban

Idő: 30 perc

Módszer: Kiscsoportos munka és csoportos megbeszélés

Feladat: Csapaton belül, személyes tapasztalatokra támaszkodva vitassák meg az alábbi kérdéseket. Válasszanak egy szónokot, aki jelentést tesz a nagyobb csoportnak.

1. Milyen a jelenlegi intézményi helyzet a közúti közlekedésbiztonsággal kapcsolatban?
2. Van –e egy “vezető intézmény”, aki felelősséget vállal?
3. Mit szeretne, milyen legyen a jövőbeni helyzet a közúti közlekedésbiztonság tekintetében?
4. Rendelkezünk megállapított országos előrelátással és célkitűzésekkel a közúti közlekedésbiztonságot illetően?
5. Mit tesznek az önkormányzatok a közúti közlekedésbiztonságért?
6. A nem állami szervezetek hogyan reagálnak a közúti közlekedésbiztonsági kérdésekre?
7. Van külön erre a problémára szánt pénz?
8. Mi a probléma nagysága?
9. A problémát illetően gyűjtünk és elemzünk adatokat, összekapcsoljuk ezeket az adatokat más változókkal, mint például a társadalmi nélkülözés, felügyeljük az eredményeket?
10. Tudjuk pontosan, hogy a tavalyi évben / hónapban hány halálos / súlyos / enyhe karambol történt, és ki sérült meg?

Activity 2.2 – Quiz/ Rizikófaktorok és a Haddon Mátrix

Cél: Participants are encouraged to consider risk factors and where they are located in the Haddon Matrix.

Idő: 20 perc

Módszer: Quiz/ beszélgetés

Segédanyagok: “Quiz Rizikófaktorok és a Haddon Mátrix” című segédanyag

A segítő bíztatja a résztvevőket, hogy vegyék számba azon lehetőségeket, amelyek segítségével a különböző fázisok során elkerülhetőek a sérülések és a halálesetek – legyen szó a karambol előtti, karambol közbeni, a karambol utáni fázisról, valamint inkább a sérülések megelőzésére való figyelem előnyeit vegyék számba, mintsem, hogy kizárólag csak a karambol megelőzésére koncentrálnának.

Activity 2.3 – Interaktív feladat/Problémameghatározás

Cél: Ösztönözni a résztvevőket, hogy gondolkodják át mi szükséges a főbb, helyi rizikófaktorok beazonosításához és a fejlődés/tendenciák méréséhez.

Idő: 20 perc

Módszer: Interaktív feladat csoportos megbeszéléssel

Segédanyagok: “Problémák beazonosítása” című handout

A résztvevőket ösztönözni kell arra, hogy vegyék figyelembe milyen fontosak a pontos adatok és milyen előnyökkel járnak a különböző forrásból származó adatok a probléma ellenőrzésében és a fejlődés folyamatos figyelemmel kísérésében.

Activity 2.4 – Interaktív beszélgetés/ Cselekvések Évtizede és EU-s politikai irányelvek

Cél: A beszélgetés célja, hogy a résztvevők között megkönnyítse erről a két nemzetközi programról folyó diskurzust és megmutassa miként könnyítik meg a közúti biztonságra és a The discussion aims to facilitate a dialogue among participants about these two international plans and how they may be helpful in increasing awareness about road safety and action to improve road safety in the jurisdiction.

Idő: 20 perc

Módszer: Interaktív beszélgetés

Segédanyagok: “Cselekvések Évtizede és EU-s politikai irányelvek” című handout

Bátorítani a résztvevőket arra, hogy végig gondolják hogyan is tudják a nemzetközi programok elősegíteni azt, hogy a helyi megelőzési kezdeményezések és a legfőbb közútbiztonsági kockázatokra való fokozott odafigyelés egyre inkább beépüljön a köztudatba és minél inkább megvalósítható legyen.

Activity 2.5 Interaktív beszélgetés/ 2. beszélgetés – Közlekedésbiztonságban érdekeltek

Cél: Ennek a feladatnak a célja, hogy a résztvevők megvitassák, hogy kik lehetnek a releváns és fontos érdekelt felek a védtelen úthasználókat érintő közlekedésbiztonság fejlesztése során

Idő: 45 perc, amely 20 perc csoportmunkából és 25 perc megbeszélésből áll

Módszer: Kiscsoportos munka, csoportos megbeszélés

Feladat: Ennek a workshopnak a keretein belül a résztvevők három csoportban fognak dolgozni, a segítő az alábbi három szituáció közül minden csoportnak kijelöl egyet.

1-es csoport helyzete – Péntek/Szombat éjszaka 11 és 3 óra között egy tinédzser gyalogos sérült meg a belvárosban

2-es csoport helyzete – Egy nagy városban ebédidőben egy motoros futár egy irodába szállított ki pizzát, mikor megsérült

3-as csoport helyzete – egy gyár, ahol sok váltott műszakban dolgozó munkás lámpa/ sisak/ megkülönböztető ruha nélkül dolgozik

A jelenet során:

- Vitassák meg ki vagy mely szervezetek lehetnek vagy kellene, hogy kiemelten érdekeltek legyenek?
- Minden érdekelt félnek a közbeavatkozást kellene támogatnia?
- A különböző érdekelt felek milyen érdekeket vagy közreműködést tudnak “letenni az asztalra”?
- A védtelen úthasználókat érintő karambolok megelőzésére szolgáló programok esetében hogyan tehetünk szert politikai és a közvélemény támogatásra?

3. Szekció – Veszélyeztetett útfelhasználókat érintő problémák

Ez a rész a veszélyeztetett úthasználók biztonságát érintő problémákról szól

A szekció végére érve a résztvevők

- Megismerik egy olyan átfogó program elemeit, mely arra hivatott, hogy egy biztonságos rendszerszerű megközelítésen keresztül, növelje a védtelen úthasználók biztonságát.
- Megértik hogyan is vonjanak be kulcsfontosságú részvényeseket és hogyan szerezzenek a védtelen útfelhasználókat érintő közúti balesetek megelőzésére szolgáló programokhoz politikai és társadalmi támogatottságot.
- Megtanulják miként lehet a helyi igényekre szabott programokat megalkotni.

Activity 3.1 Interaktív feladat/ a veszélyeztetett úthasználók biztonságát érintő problémák megértése

Cél: A résztvevők számára lehetőséget biztosítani arra, hogy megvitassák milyen a közúti közlekedésbiztonság kezelésének helyzete az igazságszolgáltatásukban

Idő: 30 perc (15 perc megbeszélés – 15 perc visszajelzés)

Módszer: Kiscsoportos munka és csoportos megbeszélés

Segédanyagok: „A problémák megértése” handout

Feladat: a csoportjukon belül, a személyes tapasztalataik alapján vitassák meg az alábbi kérdéseket. Jelöljenek ki egy szóvivőt, aki a nagyobb csoportnak tesz majd jelentést.

- Az önök igazságszolgáltatásukban hogyan viszonyulnak a veszélyeztetett úthasználókhoz?

- Fogyatékkal élőkkel?

- Idősekkel?

- Gyermekkel?

- A veszélyeztetett úthasználók számára a közúthálózat biztosít kimondottan az szükségleteiknek megfelelő létesítményeket?

- Járdák, kerékpárutak, ellenőrzött átjárók, stb.

- Ezek megfelelőnek bizonyulnak a biztonságuk és a szabad mozgásuk szempontjából?

- Az önök közlekedési rendszerében a védtelen úthasználók elsőbbséget élveznek?

- Amennyiben nem, indokolja meg miért!

- Mit gondolnak, az önök környezetében milyen módon lehetne a védtelen úthasználókat érintő biztonsági problémákra felhívni a figyelmet és a közvéleményben ezeket tudatosítani?

3.2 Veszélyeztetett úthasználók biztonságával kapcsolat kihívások és megoldások – interaktív feladat

Cél: A résztvevők vitassák meg, hogy az igazságszolgáltatásukban milyen kihívásokkal kell megküzdeni a védtelen úthasználókkal kapcsolatban

Idő: 40 perc

Módszer: 20 kiscsoportos munka, 15 rövid prezentáció és megbeszélés

Segédanyagok: „Kihívások és megoldások”

Feladat:

A segítő 4 fős csapatokra osztja a résztvevőket és minden egyes csapatnak kiosztja a 3.2 “Veszélyeztetett úthasználókkal kapcsolatos biztonsági kihívások és megoldások” handoutot

Tájékoztassa a résztvevőket, hogy ez a feladat arra irányul, hogy ők mit gondolnak, mit lehetne tenni a veszélyeztetett úthasználók biztonságának javításáért

A csoportokban a résztvevők azokat az intézkedéseket vitatják meg, amelyekkel az igazságszolgáltatásukban javítani lehet a védtelen úthasználók biztonságát

Gyalogosok	Kerékpárosok	Motorkerékpárosok

4. szekció – A veszélyeztetett úthasználók biztonságának javítására szolgáló beavatkozások

Ez a szekció a veszélyeztetett úthasználók biztonságának javítására szolgáló beavatkozásokról szól. A szekció végére a résztvevők megismerik azokat a tevékenységeket, amelyek segítségével javítani lehet a veszélyeztetett úthasználók biztonságát. Ehhez a témakörhöz az alábbi pontok tartoznak:

- Növekvő társadalmi odafigyelés azzal kapcsolatban, hogy a veszélyeztetett úthasználók biztonságát növeljük:
- A gyalogosokra, kerékpárosokra, motorkerékpárosokra és a társadalmi odafigyelésre fókuszáló stratégiai beavatkozások kidolgozása.

Activity 4.1 Interaktív beszélgetés/a veszélyeztetett úthasználókkal szembeni magatartás

Cél: A résztvevők számára lehetőséget biztosítani arra, hogy megvitassák milyen a közúti közlekedésbiztonság kezelésének helyzete az igazságszolgáltatásukban

Idő: 30 perc (15 perc megbeszélés – 15 perc visszajelzés)

Módszer: Kiscsoportos munka és csoportos megbeszélés

Segédanyagok: 4.1 handout interaktív megbeszélés – a veszélyeztetett úthasználókkal szemben tanúsított magatartásformák

Feladat: A segítő a csapatot 4 kisebb csoportra osztja és megkéri a csoportokat, hogy a saját tapasztalataikat figyelembe véve vitassák meg az alábbi kérdéseket. Minden csoport kijelöl egy szóvivőt, aki jelentést tesz a nagyobb csoportnak.

- Az önök igazságszolgáltatásukban hogyan viszonyulnak a veszélyeztetett úthasználókhoz?
 - Fogyatékkal élőkkel?
 - Idős emberekkel?
 - Gyerekekkel?
- A veszélyeztetett úthasználók számára a közúthálózat biztosít kimondottan az szükségleteiknek megfelelő létesítményeket?

- Járdák, kerékpárutak, ellenőrzött átjárók, stb.
- Ezek megfelelőnek bizonyulnak a biztonságuk és a szabad mozgásuk szempontjából?
- Az önök közlekedési rendszerében a védtelen úthasználók elsőbbséget élveznek?
 - Amennyiben nem, indokolja meg miért!
- Mit gondolnak, az önök környezetében milyen módon lehetne a védtelen úthasználókat érintő biztonsági problémákra felhívni a figyelmet és a közvéleményben ezeket tudatosítani?

Activity 4.2 Interaktív beszélgetés – A veszélyeztetett úthasználók biztonságának javítására szolgáló beavatkozások

Cél: A résztvevők vitassák és határozzák meg, milyen intézkedéseket kellene az igazságszolgáltatásba beépíteni annak érdekében, hogy javuljon a veszélyeztetett úthasználók biztonsága

Idő: 40 perc, amely 20 perc kidolgozásból és 20 perc megbeszélésből áll

Módszer: Kiscsoportos munka

Segédanyagok: “A veszélyeztetett úthasználók biztonságának javítása” handout

A segítő a csoportot 4 kisebb csoportra osztja és mindegyik csoportnak kiosztja a handout-ot.

Minden csoport kijelöl egy közvetítőt, aki jelentést tesz a csoportnak. A csoportoknak az alábbi kérdésekre kell válaszolniuk és a handoutra leírni a csoportjuk válaszait.

Az önök környezetében mit lehet tenni a veszélyeztetett úthasználók biztonságának javítása érdekében?

- Gyalogosok
- Kerékpárosok
- Motoros kétkerekű járművek

5. szekció – Gyalogosok biztonsága

Ez a szekció a gyalogosok biztonságáról szól.

A résztvevők:

- Megismerik a gyalogbiztonság javításáról szóló irányelveket és programokat

- Megismerik a megfelelő gyakorlati beavatkozásokat, amelynek segítségével javítani lehet a gyalogosbiztonságot, többek között a gyalogosbiztonsági akcióterv elemeivel is megismerkednek
- Ismereteket szereznek a gyalogosbiztonsági program ellenőrzési és értékelési tevékenységeiről

Activity 5.1 Interaktív feladat – a gyalogosbiztonság adatszükséglete

Cél: A résztvevők vitassák meg milyen adatok szükségesek a gyalogosak érintő közúti közlekedésbiztonsági helyzet felmérésére és készítsenek egy megelőzési programot.

Idő: 30 perc, amely 20 perces kiscsoportos munkából és 10 perces csoportmegbeszélésből áll

Módszer: Kiscsoportos munka és irányított beszélgetés

Segédanyagok: A gyalogosbiztonság adatszükségletei

Feladat:

A segítő a csoportot 4 kisebb csoportra osztja és megkér minden csapatot, hogy tekintsék át és vitassák meg az alábbi kérdéseket. Minden csoportnak ki kell jelölni egy közvetítőt, aki jelentést tesz a nagyobb csoportnak.

Az alábbi 3 pont segítségével vitassák meg, milyen információkat lehet összegyűjteni a gyalogosokra vonatkozó biztonsági előírásokkal kapcsolatban. Gondolják át, hogy mely helyzetekben lehetnek ezek az információk hasznosak.

Irányelv dokumentumok	Miért hasznos?	Mérhető adatok	Miért hasznos?	Terepszemle	Miért hasznos?
Területrendezési és fejlesztési irányelvek	Megállapítható, hogy készülnek –e rendelkezések a gyalogosok számára	Baleseti statisztikák	Probléma skála és célcsoport megállapítása	A gyalogosok átkelési szokásai	Megérteni hol és miként kelnek át a gyalogosok

Activity 5.2 Interaktív beszélgetés/ Gyalogosokkal kapcsolatos ismeretek vélemények

Cél: A résztvevők vitassák meg a gyalogosokkal szemben tanúsított helyi magatartásformákat

Idő: 30 perc, amely 20 perces kiscsoportos munkából és 10 perces csoportmegbeszélésből és a következtetések levonásából áll

Módszer: irányított beszélgetés

Segédanyagok: Interaktív beszélgetés – gyalogosbiztonság – ismeret és vélemény

Feladat:

A segítő egy csoportos megbeszélést moderál

A megbeszélésen szó eshet olyan dolgokról, mint;

- Milyen létesítmények, eszközök léteznek a gyalogosoknak az országutakon történő biztonságos és szabad közlekedésének lehetővé tételére?
- Milyen irányelvek és programok léteznek a gyalogosokra vonatkozó közúti közlekedésbiztonság fejlesztésére?
- Mit lehetne tenni a gyalogosok biztonságának fejlesztéséért (irányelvek, programok, intézkedések)?
- Bizonyos gyalogos alcsoportok (gyermekek, idősek, stb.) nagyobb veszélynek vannak kitéve, mint a többiek?
- Az igazságszolgáltatásnak köteleznie kéne az autópálya-hatóságokat, hogy védelmezzék a gyalogosokat?

Activity 5.3 Interaktív feladat / Idős gyalogosok biztonsága

Cél: A résztvevők vitassák meg az idősek tekintetében, milyen tényezők járulnak hozzá a közúti karambolhoz

Idő: 30 perc, amely 20 perces kiscsoportos munkából és 10 perces csoportmegbeszélésből áll

Módszer: Kiscsoportos munka és irányított beszélgetés

Segédanyagok: Interaktív feladatok – idős gyalogosok biztonsága

Feladat:

A segítő a résztvevőket 4 csoportra osztja.

A résztvevők a handouton szereplő jelenetet megbeszélik és válaszolnak a kérdésekre. A kizárólagosan csak oktatóknak szóló handout is kiosztásra kerül a válaszokkal, amelyek kifejtik, hogy a város vezetés konkrétan mit tett az adott helyzetben.

4 fős csoportokban történik a munka, olvassák el az alábbi szöveget, amely a közúti közlekedésbiztonsági helyzetet írja le egy nagyobb Észak-európai városban. Majd ezt követően, a jelent és a nagyobb csoport visszajelzései alapján, válaszoljon a kérdésekre.

Október végén óraátállítás történik, amely azt jelenti, hogy délután 5 órakkor már sötét van, és ez sötétedés a decemberi és januári téli időszakban már délután fél 4-kor bekövetkezik. Ezek a hosszabb sötét időszakok a gyalogosok számára veszélyt jelentenek, különösképpen a 60 év feletti számára, akik a város közúti baleseti statisztikájában magasan reprezentáltak. Az idősek számára a séta és a tömegközlekedési eszközök használat jelenti a fő közlekedési módot. Az öregedés hatással van a hallásra, látásra, a reakcióidőre és a mozgékonyaságra. Mivel az idősek kevésbé fürgék és rugalmasak, így a fiatalokhoz képest háromszor nagyobb eséllyel halnak meg annak következtében, hogy elüti őket egy autó. A városban ezidáig ütközés során 1 idős ember halt meg és 14 szenvedett sérülést.

A balesetekhez 5 leggyakrabban hozzájáruló tényező:

- Gyalogos nem néz szét figyelmesen
- A vezető nem figyel megfelelően
- A gyalogos nem méri fel megfelelően a jármű útját/sebességét
- A gyalogos alkohol befolyása alatt áll
- A gyalogos egy álló vagy parkoló autó takarásában kelt ált az úton

A város Közúti Közlekedésbiztonsági Társasága egy 2 napos eseményt tart a város főútján, október végén, ahol tanácsokkal látják el az érdeklődőket és közúti közlekedésbiztonsági anyagokat osztanak szét.

Kérdések

- Mit tenne, hogy felkeltse az idős gyalogosok figyelmét az esemény iránt?
- Hogyan lépne kapcsolatba idősebb gyalogosokkal?
- Milyen tanácsokkal látná el az idős gyalogosokat?
- Milyen tanácsokkal látná el a járművezetőket?
- Végül, kiknek kellene részt venni a Közúti Közlekedésbiztonsági Társaságban?

Kérdések: (A vastaggal szedett válaszok tükrözik, hogy valójában mi történt)

Mit tenne, hogy felkeltse az idős gyalogosok figyelmét az esemény iránt? **Régi buszok, ahol ingyen teát és kekszet szolgálnak fel**

Hogyan lépne kapcsolatba idősebb gyalogosokkal? *Klub események során*

Milyen tanácsokkal látná el az idős gyalogosokat?

Győződjön meg, hogy megfelelően felkészült –e az útra (gyógyszerek, hallókészülék). Ügyeljen rá, hogy jól látható legyen – viseljen világos színű ruhát. Tervezze meg az útját, gondolja át előre hol fog átkelni. Csábító lehet gyalogos átkelőhelyektől távol átkelni az úton, ám ez veszélyeket rejt magában. A lámpás átkelőhelyek jelentik az úton való átkelés legbiztonságosabb formáját. Amennyiben nincs ilyen létesítmény a közelében, keressen egy járdaszívet. Amennyiben egy álló autóbusz vagy teherautó előtt kell átkelnie, közte és a jármű között tartson megfelelő távolságot. Nézzon a vezetőre és vegye fel a szemkontaktus, amennyiben a közelben nincs átkelőhely, keressen egy biztonságos helyet az átkelésre, ahol jól látható. Kerülje az átkelést például parkoló autók között vagy elágazások és kanyarok közelében.

Milyen tanácsokkal látná el a járművezetőket?

A vezetőknek tisztában kell lenniük azzal, hogy az idősebb gyalogosok esetleges nem látják a járművéket, különösképpen ha dacolnak az időjárással vagy bevásárló szatyrokkal vannak tele. Kapcsolja be a világítást, nappal is, a városban lassítson és hagyjon a gyalogosok számára elegendő időt az átkelésre. Végül, készüljön fel a váratlan helyzetekre, mint például egy gyalogos, anélkül, hogy körülnézne, lelép az útra. Kerülje el az ütközéseket azáltal, hogy körültekintően vezet.

Végül, kiknek kellene részt venni a Közúti Közlekedésbiztonsági Társaságban?

Városvezetés, Rendőrség, Tűzoltóság, Egészségügyi Hatóság, Közösségi Tervezés,

6. szekció – Kerékpárosok biztonsága

Ez a szekció a kerékpárosok biztonságáról szól. Ezen szekció végére a résztvevők az alábbi témákról szereznek ismereteket:

- A kerékpárosok biztonságának javítására szolgáló irányelvek és programok
- A kerékpárosok biztonságáról szóló létező törvénykezések
- A kerékpárosok biztonságának javítására szolgáló akcióterv / program kifejlesztése
- Célok & teljesítmény mutatók

Activity 6.1 Interaktív feladat – kerékpáros biztonság adatszükségletei

Cél: A résztvevők vitassák meg, milyen adatok szükségesek a kerékpárosokat érintő közúti közlekedésbiztonsági helyzet felmérésére, és készítsenek egy megelőzési programot.

Idő: 30 perc, amely 20 perces kiscsoportos munkából és 10 perces csoportmegbeszélésből áll

Módszer: Kiscsoportos munka és irányított beszélgetés

Segédanyagok: Interaktív beszélgetés – a gyalogosbiztonsághoz szükséges adatok

Feladat:

A segítő a csoportot 4 kisebb csoportra osztja és megkér minden csapatot, hogy tekintsék át és vitassák meg az alábbi kérdéseket. Minden csoportnak ki kell jelölni egy közvetítőt, aki jelentést tesz a nagyobb csoportnak.

Kérdések a beszélgetéshez

Az alábbi 3 pont segítségével vitassák meg, milyen információk gyűjthetők össze a kerékpárosokra vonatkozó biztonsági előírásokkal kapcsolatban. Gondolják át, hogy mely helyzetekben lehetnek ezek az információk hasznosak.

- Milyen létező irányelvek /törvények léteznek a kerékpáros biztonság elősegítésére?
- Átlagosan hányan kerékpároznak?
- A kerékpárosok kor / nembeli eloszlása
- Milyen létesítmények vannak, amelyek igyekeznek a kerékpárosok számára biztonságos körülményeket biztosítani?
- Mik a a biztonságosabb kerékpáros környezet kialakításának leggyakoribb akadályai?

Irányelv dokumentumok	Miért hasznos?	Mérhető adatok	Miért hasznos?	Terepszemle	Miért hasznos?
Kerékpáros biztonságra vonatkozó helyi irányelv	Háttérinformációk, prioritások felállítása	Baleseti stat.	Probléma súlyossága és célcsoport megállapítása	Létező hálózat	Az utak folytonos-sága

Activity 6.2 Interaktív beszélgetés/ kerékpárosokkal szembeni viselkedés

Cél: A résztvevők vitassák meg a kerékpárosokkal szemben tanúsított helyi magatartásformákat

Idő: 30 perc – 20 perc csoportmunka, 10 perc csoportos megbeszélés

Módszer: Kiscsoportos munka és irányított beszélgetés

Segédanyagok: Interaktív beszélgetés – a kerékpárosokkal szemben tanúsított magatartásformák

Feladat:

A segítő a csoportot négy kisebb csoportra osztja. Minden csoport kiválaszt egy segitőt és egy közvetítőt. A segítő fogja vezetni a kiscsoportos beszélgetéseket. A közvetítő pedig a nagyobb csoportnak fog beszámolni.

Kérdések:

- Az önök közösségében a kerékpárosokkal szemben milyen hagyományos magatartásformákat tanúsítanak?
 - Ezek a magatartásformák elősegítik a kerékpárosbarát környezetet?
 - Amennyiben nem, hogyan lehetne ezeken a magatartásformákon változtatni?
- Milyen létesítmények, eszközök léteznek a kerékpárosoknak az országutakon történő biztonságos és szabad közlekedésének lehetővé tételére?
- Milyen irányelvek és programok léteznek a kerékpárosokra vonatkozó közúti közlekedésbiztonság fejlesztésére?
 - Szükség van a kerékpáros biztonságra irányuló további szabályozásra?
 - Mit lehetne tenni a kerékpáros biztonság fejlesztéséért (irányelvek, programok, intézkedések)?
- Bizonyos kerékpáros alcsoportok (gyermekek, idősek, stb.) nagyobb veszélynek vannak kitéve, mint a többiek?

7. szekció –Motorkerékpárosok biztonsága

Ez a szekció a motorkerékpárosok biztonságáról szól. A szekció végére a résztvevők az alábbi témákról szereznek ismereteket:

1. A motorkerékpárosok biztonságát érintő irányelvek és programok
2. A motorkerékpárosok biztonságára vonatkozó törvénykezések
3. A motorkerékpárosok biztonságának javítására szolgáló akcióterv / program kifejlesztése
4. Ellenőrzés és értékelés

Activity 7.1 Interaktív beszélgetés – motorkerékpárosok

Cél: A résztvevők vitassák meg milyen adatok szükségesek a motorkerékpárosokat érintő közúti közlekedésbiztonsági helyzet felmérésére

Idő: 30 perc, amely 20 perces kiscsoportos munkából és 10 perces csoportmegbeszélésből áll

Módszer: Kiscsoportos munka és irányított beszélgetés

Segédanyagok: Interaktív beszélgetés – a motorkerékpárosok biztonságához szükséges adatok és információk

Feladat:

A segítő a csoportot 4 kisebb csoportra osztja és megkér minden csapatot, hogy tekintsék át és vitassák meg az alábbi kérdéseket. Minden csoportnak ki kell jelölni egy közvetítőt, aki jelentést tesz a nagyobb csoportnak.

Kérdések a beszélgetéshez

- Milyen létező irányelvek / törvények növelik a motorkerékpárosok biztonságát?
- Milyen átlagos korosztály / nem / mobilitás jellemzi a motorkerékpárosok vezetőket?
- Mit gondol a motorbicikli motorméretéről – milyen kapacitású motor bizonyul erősnek?
- Hány motorkerékpárt használó visel sisakot, védőfelszerelést és hányan használnak nappali világítást?
- Mik a motorhasználat során felmerülő leggyakoribb tényezők és akadályok?

Az alábbi 3 pont segítségével vitassák meg milyen információkat lehet összegyűjteni a motorkerékpárosokra vonatkozó biztonsági előírásokkal kapcsolatban. Gondolják át, hogy mely helyzetekben lehetnek ezek az információk hasznosak.

Kézdésként, minden kategóriában megadtunk egy példát

Irányelv dokumentumok	Miért hasznos?	Mérhető adatok	Miért hasznos?	Terepsze mle	Miért hasznos?
Kétkerekű motorkerékpárokra vonatkozó helyi irányelvek	Háttérinformációk, prioritások meghatározása	Baleseti stat.	Probléma skála és célcsoport meghatározása	Buszsávokkal kapcsolat os rendelkezések	A motorkerékpárosok használhatják a buszsávot?

7.2 Interaktív feladat – a motorkerékpárosokkal szembeni helyi viselkedésformák

Cél: A résztvevők vitassák meg a motorkerékpárosokkal szemben tanúsított helyi magatartásformákat

Idő: 30 perc – 20 perc csoportos munka, 10 perc csoportmegbeszélés

Módszer: Kiscsoportos munka és irányított beszélgetés

Segédanyagok: Interaktív beszélgetés – „A motorkerékpárosokkal szemben tanúsított magatartásformák”

Feladat:

A segítő a csoportot négy kisebb csoportra osztja.

Minden csoport feladata, hogy megvitassa, hogy milyenek a közösségében tapasztalt, a motorkerékpárosokkal közlekedésbiztonságával kapcsolatos magatartásformák

- Az önök közösségében a motorkerékpárosokkal szemben milyen hagyományos magatartást tanúsítanak?
- Ezek a magatartásformák elősegítik a motorosbarát környezetet?
- Amennyiben nem, hogyan lehetne ezeken a magatartásformákon változtatni?
- Szükség van a motorkerékpáros biztonságra irányuló szabályozásra?
- Az autópályákon milyen veszélyek leselkednek a motorkerékpárosokra?
- Milyen irányelvek és programok léteznek a motorkerékpárosokra vonatkozó közúti közlekedésbiztonság fejlesztésére?
- Bizonyos motorkerékpáros alcsoportok (fiatalok, tapasztalatlanok, stb.) nagyobb veszélynek vannak kitéve, mint a többiek?

7.3 Interaktív feladat – Motorkerékpárosok - adatelemzés és vizsgálat

Cél: A résztvevők megvizsgálják a motorkerékpáros karambolok és halálesetekkel szembeni helyzetet a különböző EU-s országokban

Idő: 30 perc, amely 20 perces kiscsoportos munkából és 10 perces csoportmegbeszélésből áll

Módszer: Kiscsoportos munka és irányított beszélgetés

Segédanyagok: Interaktív beszélgetés – „Motorkerékpárok - adatelemzés és vizsgálat”

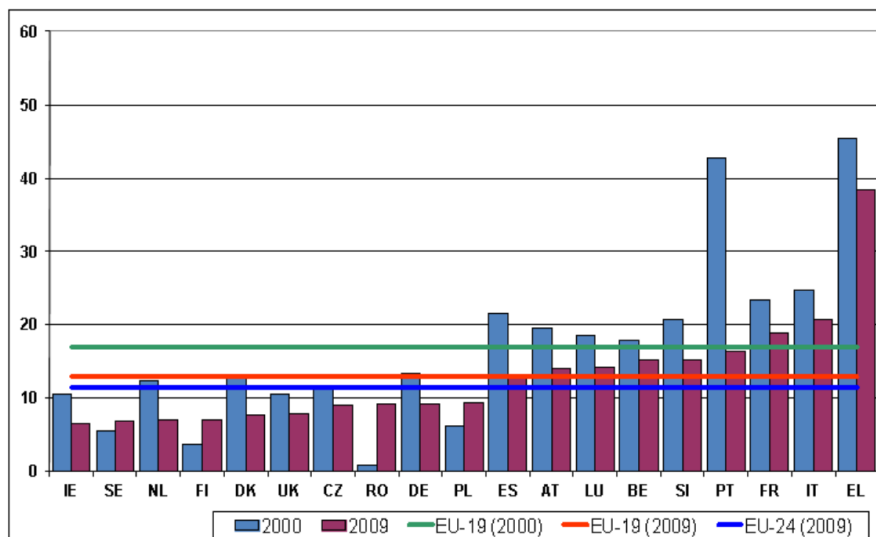
Feladat:

A segítő a résztvevőket párokba osztja és kiosztja számukra a handoutokat

Az ön feladata, hogy elemezze, hogy az utóbbi 10 évben, mely országokban tapasztalható nagyobb százalékos eltérés a baleseti rátákat illetően. Mely ország mutat a legnagyobb növekedést/csökkentést?

Milyen következtetéseket vonhatunk le ebből az elemzésből – milyen további információkra van szükség a megállapításaink tisztázására?

Figure 2: Motorcycle and moped rider fatalities per million inhabitants, 2000 versus 2009²

Source: CARE Database / EC
 Date of query: November 2011
 Source of population data: Eurostat

Table 1: Moped fatalities by country, 2000-2009²

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
BE	66	63	68	45	33	30	36	26	32	25
CZ	16	9	17	11	5	8	3	3	2	9
DK	47	43	38	43	46	29	24	48	30	15
DE	157	138	131	134	122	107	107	100	110	99
EL	90	77	55	53	55	58	57	43	41	28
ES	474	461	383	391	361	312	303	233	181	156
FR	456	450	387	393	339	356	317	324	291	299
IT	637	578	452	520	456	385	346	358	292	212
LU	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0
NL	107	78	98	94	57	56	63	60	51	47
AT	44	37	46	47	44	41	39	24	25	30
PL	-	63	59	54	51	53	57	59	87	68
PT	225	184	145	157	121	106	97	71	71	58
RO	3	4	6	10	1	20	45	81	150	122
SI	22	16	5	4	5	5	12	12	8	3
FI	9	7	7	12	14	4	13	11	13	11
SE	10	9	12	9	18	8	15	14	11	-
UK	15	14	21	25	26	23	29	18	21	16
EU-18	2.440	2.231	1.930	2.002	1.755	1.601	1.563	1.485	1.416	1.209
Yearly change		-8,6%	-13,5%	3,8%	-12,4%	-8,8%	-2,4%	-5,0%	-4,7%	-14,6%
EE	-	-	-	-	-	2	2	4	6	3
LV	-	-	-	-	4	5	6	4	4	1
HU	-	-	-	36	22	40	42	31	26	23
CH	-	-	-	-	9	-	-	-	9	8

Source: CARE Database / EC
Date of query: November 2011

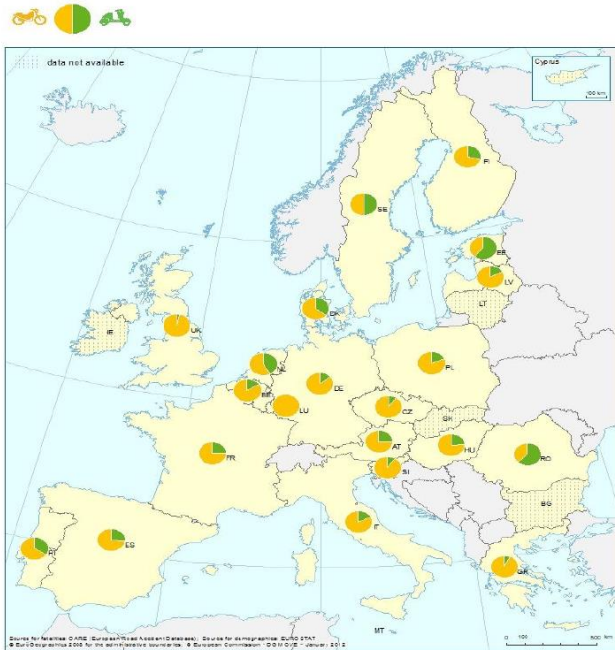
Table 2: Motorcycle fatalities by country, 2000-2009²

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
BE	118	147	158	124	120	123	130	139	108	137
CZ	100	86	117	101	97	116	113	136	121	85
DK	24	12	24	25	23	16	21	36	40	27
DE	945	964	913	946	858	875	793	807	656	650
EL	406	426	341	310	379	399	440	420	394	405
ES	392	370	401	367	399	472	488	640	484	437
FR	964	1.092	1.063	883	866	892	789	853	817	908
IT	770	848	907	1.035	1.139	1.120	1.127	1.182	1.085	1.037
LU	8	6	0	13	10	6	8	5	9	7
NL	89	76	93	95	84	77	57	64	67	68
AT	112	107	89	109	98	98	95	96	91	87
PL	-	169	167	145	181	157	164	215	262	290
PT	212	229	225	213	181	188	137	145	116	115
RO	15	9	13	8	19	23	35	73	90	74
SI	19	36	18	25	27	33	42	41	40	28
FI	10	16	22	23	22	32	26	32	36	27
SE	39	38	37	47	56	46	55	60	51	-
UK	597	580	607	690	581	561	583	596	488	472
EU-18	4.989	5.211	5.195	5.159	5.140	5.234	5.103	5.540	4.955	4.905
Yearly change		4,4%	-0,3%	-0,7%	-0,4%	1,8%	-2,5%	8,6%	-10,5%	-1,0%
EE	-	-	-	-	-	5	5	10	1	2
IE	40	50	44	55	49	56	29	33	29	-
LV	-	-	-	-	-	2	10	10	6	5
HU	-	-	-	66	72	100	89	112	91	73
MT	-	-	-	-	-	3	2	4	3	2
SK	-	-	-	-	-	45	37	54	39	34
CH	-	-	-	-	114	-	-	-	83	78
IS	-	-	-	-	2	1	3	3	1	2

Source: CARE Database / EC
Date of query: November 2011

Figure 4: Percentage of mopeds and motorcycles in PTW fatalities, EU-18, 2000-2009

Map 1: Percentage of mopeds and motorcycles in PTW fatalities, 2009²

Source: CARE Database / EC

8. szekció - Ellenőrzés és értékelés

Ez a szekció az ellenőrzésről és az értékelésről szól. Ezen szekció végére a résztvevők az alábbi témákról szereznek ismereteket:

- Megértsék miért fontos, hogy az értékelés bármilyen alkoholelles és vezetési program szerves része legyen
- Megértsék miért fontos a program céljai megjelenjenek az értékelési tervben és hogy megfelelő teljesítménymutatók kerüljenek kiválasztásra.
- Az értékelési módszertanról szereznek ismereteket
- Megértsék annak fontosságát, hogy az értékelési eredményeket megosszák a döntéshozókkal, valamint, hogy ezen eredményeket a jövőbeni programok során is felhasználják

Activity 8.1 Csapatépítő feladat – Veszélyeztetett úthasználókról szóló akcióterv

Cél: A résztvevők elkészítenek egy veszélyeztetett úthasználókról szóló programot

Idő: 40 perc, amely 20 perc kidolgozásból és 20 perc megbeszélésből áll

Módszer: Kiscsoportos munka

Segédanyagok: Veszélyeztetett Úthasználók biztonsági cselekvési terv

A munka 3 csoportban történik. a segítő az egyik csoportnak a gyalogosok, kerékpárosok és motoros kétkerekűek szerepét jelöli ki.

Amennyiben ön érdekelt benne, a második szakasztól ugyanazt a 3 jelenetet használjuk

1-es csoport helyzete – Péntek/Szombat éjszaka 11 és 3 óra között egy tinédzser gyalogos sérült meg a belvárosban

2-es csoport helyzete – Egy nagy városban ebédidőben egy motoros futár egy irodába szállított ki pizzát, mikor megsérült

3-as csoport helyzete – egy gyár, ahol sok váltott műszakban dolgozó munkás lámpa/ sisak/ megkülönböztető ruha nélkül dolgozik

Feladat:

- A programra vonatkozó 2 cél kitűzése
- 2 egyértelmű cél kitűzése
- Döntsék el milyen közbeavatkozás szükséges

• 2 teljesítménymutató meghatározása

• Határozzák meg, milyen ellenőrzést és értékelést kell végrehajtani (beleértve a legmegfelelőbb értékelő módszert).

Zárás

Ennél a szekciónál lehetőség van záró megjegyzések tételére és a résztvevők utoljára feltehetik kérdéseiket. A résztvevőknek oda kell adni a kurzusértékelőt és megkérni őket, hogy hagyják a segítőnél távozáskor.

8. Kapcsolódó anyagok

Gyalogos Biztonság: Közútbiztonsági útmutató döntéshozóknak és orvosoknak (Pedestrian Safety: a Road safety manual for decision-makers and practitioners, WHO 2013)

Közútbiztonsági adatbázis: Közútbiztonsági útmutató döntéshozóknak és orvosoknak

(Road safety data systems: a Road safety manual for decision-makers and practitioners, WHO 2010)

Safety Net, Gyalogosok és Kerékpárosok (Safety Net, Pedestrians & Cyclists) (2008) – www.erso.eu

Az Európai Parlament által 1988-ban megalkotott Gyalogosok Jogainak Európai Okirata (The European Charter of Pedestrians' Rights adopted by the European Parliament in 1988)

http://ec.europa.eu/transport/road_safety/specialist/knowledge/pedestrians/special_regulations_for_pedestrians_and_cyclists/traffic_rules_for_pedestrians.htm

Bejelentett közúti balesetek Nagy-Britannia 2010 (Reported Road Casualties Great Britain 2010) (RRCGB-2010)

CARE Database

Motorkerékpárosok – Biztonsági Mérők, Útmutatók, Javaslatok és Kutatások, 2 Be Safe, Motorkerékpárosok viselkedése és biztonsága projekt (Powered Two Wheelers - Safety Measures, Guidelines, Recommendations and Research Priorities, 2 Be Safe, Two wheeler behavior and Safety Project, 2009)

Veszélyeztetett úthasználókról szóló tények dokumentum (Vulnerable road user fact sheet, SWOV, 2012)

Gyalogosbiztonsággal kapcsolatos tények dokumentum (Pedestrian safety fact sheet, SWOV 2012)

Kerékpáros biztonsággal kapcsolatos tények dokumentum (Cyclist safety fact sheet, SWOV 2012)

Gyalogos biztonság: Kulcsfontosságú üzenetek Nemzetközi Közlekedési Fórum Kerékpáros Biztonság Munkacsoport (Cycling Safety: Key Messages International Transport Forum Working Group on Cycling Safety, OECD/ITF 2012)

Védtelem úthasználók, tréning, Mentsük az Életünket: Közútbiztonsági stratégia Közép-Európának, 2012. (Unprotected road users, training, Save our Lives: A road safety strategy for Central Europe, 2012)

